ATATÜRK'ÜN "HALKÇILIK-DEVLETÇİLİK-ULUSÇULUK" İLKELERİNE DAYALI SOSYAL HUKUK DEVLETİ VE "ULUSAL"LIĞA YARAŞAN BİR PROGRAM
EMEK PLATFORMU ULUSAL PROGRAMI

Tomris ÇAVDAR*

Toplumsal Uzlaşma

Özellikle planlı kalkınma anlayışı içerisinde farklı toplumsal kesimler arasında ulusal kalkınma hedeflerine yönelik işbirliği, sosyal ve ekonomik gelişmenin de daha hızlandırılmasına olanak sağlamaktadır. Mesleksel kuruluşlar arasında ulusal düzeyde oluşan uzlaşma ve dayanışma aralarındaki ilişkilerin daha da uyumlu bir duruma gelmesinde önemlidir. Toplumsal işbirliği, uzlaşma ve dayanışmanın sağlanmasında devletin ve farklı toplumsal kesimlerin katılma ve işbirliğine yönelik olarak olumlu bir davranış içine girmeleri gereğinin varolması zorunludur. Toplumsal kesimlerin durumlarının ve örgütlenme yapılarının bu duruma olanak vermesi gereklidir[1]. *Emek platformunun "Ulusal Program" hazırlama çalışmaları yukarıda sayılan temel ilkelerin uygulamaya konulması açısından son derece önemlidir. Bu program incelendiginde kapsamının yanlızca emek kesimi ile sınırlı olmadığı ve diğer toplum kesimlerini de kapsayan gerçek bir "ulusal program" olduğu görülmektedir. Emek platformu program hazırlama çalışmaları büyük çoğunluğu demokratik kıtle (sivil toplum) örgütü nitelemelerine uygun olan kuruluşların katılımıyla gerçekleşmiştir.*

AB üyesi ülkelerin birçoğunda devletin, sosyal ve ekonomik politikalar arasında bir denge sağlamak ve bu politikaları bütüncül bir şekilde ele almaya yönelik bir rol üstlenmesi, toplumdaki sosyal yapılaşma ile yakından ilgilidir. Bu toplumlar yanlız parlamentoda değil, parlamento dışındaki karar verme organlarında da çoklu çıkarların temsiline olanak vermektedir. Ulusal ve yerel düzeydeki birçok karar verme organında çeşitli çıkar grupları sosyal ve ekonomik politikaların oluşumunda devletin yanında yer almaktadır. *Emek platformunun programında da gerek hazırlanış gerekse toplum kesimlerine sunuluş sürecinde benzer bir yaklaşım izlenmiştir.*

Toplumu oluşturan bireyler ve toplumsal çıkar kesimlerinin arasındaki yaşam düzeyleri, toplumsal hizmetlerden yararlanma ve ekonomik olanaklara ulaşabilmede ortaya çıkan farkları azaltmak sağlıklı bir kalkınma anlayışının önkoşuludur. Çoklu çıkarların öncelikle temsil edilmesi daha sonra da örgütlenmesi ve birer baskı grubu olarak toplumda yer almaları devlete, toplumun çıkarı adına bu çıkarlar arasında dengeleyici rol oynama görevini vermektedir. Devlet, çıkar grupları arasında bir yandan sosyal adaleti, öte yandan toplumsal uzlaşmayı sağlayıcı bir rol oynamaktadır. Çoklu çıkarlara ve bu çıkarların örgütlenmesine, çıkarlar arasında uzlaşma sağlayıcı kurum ve süreçlere dayalı bu tip toplumlarda devlet, uzlaşma ve denge sağlayıcı bir güç konumundadır. Toplumsal uzlaşmanın büyük ölçüde sağlandığı bu tip toplumsal yapılarda devlet uzlaşma ve denge sağlayıcı rolünü; ekonomik ve sosyal gelişmeyi birlikte sağlayarak sürdürmektedir.

---

* ***Endüstri Yüksek Mühendisi***

[1] Nusret Ekin, **Endüstri İlişkileri**, İstanbul 1994, Beta Yayınları, s. 173-176.

Atatürk'ün Toplumsal Uzlaşmanın Sağlanmasında "Halkçılık-Devletçilik-Ulusçuluk" İlkeleriyle Sosyal Hukuk Devleti'ne Yönelik Görüşleri

Atatürk, ekonomik yaşamın ve işbölümünün kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkan farkların kimseye yarar sağlamayacak olan kesimlerarası çatışmaya (sınıf mücadelelerine) yöneltmemesi gerektiğini düşünmektedir. Bu bağlamda çağdaş sosyal devlet anlayışına uygun bir biçimde, sosyal adalet ve sosyal güvenlik önlemleriyle yurttaşlar arasında siyasal ve hukuksal bakımdan ayrıcalıkların önlenmesinin sağlanmasından yanadır. Atatürk'e göre toplum (kamu) yararına hizmet eden kuruluşların çoğaltılması devletin birincil görevidir. 1929 yılında yaptığı bir açıklamada *"Toplum yararına hizmet eden kuruluşların çoğaltılması, devletin önemle gözönünde tutacağı bir sorundur (meseledir). Bu yolla (sayede) yanlızca (sadece) kâr amacını güden etkinlikler sınırlanmış olur. Bu durum yurttaşlar (vatandaşlar) arasında ahlâksal dayanışmanın gelişmesine yardım eden önemli bir etkendir…Devlet ve birey (kişi) dediğimiz zaman, bu kelimelerin soyut anlamını değil; tek gerçek olan "sosyal insan" yani toplum içinde yaşayan bireyleri (kişileri) belirtmek istiyoruz. İşte bu insanın iki türlü çıkarı vardır. Bu çıkarların bir kısmı bireyseldir (şahsidir). Diğer kısım çıkarlar ortaktır. Toplum yaşamını belirleyen ortak çıkarlardır…Devlet, bireylerin (kişilerin) oluşturduğu (meydana getirdiği) ulusal (milli) topluluğun göze görünen şeklidir. Ancak birey (kişi) emeğinin gelirini, devlette sosyal gelişmeden oluşan (meydana gelen) geliri almak zorundadır"* [i] diyerek sosyal devletin toplumsal dayanışma açısından önemini vurgulamıştır. Sanayi devrimi sürecinde uzun süren çatışmalar sonucunda Batılı toplumlarda kazanılan sosyal ve ekonomik hakların Türk toplumunda da kazanılması için kesimlerarası çatışma (sınıf mücadelesi) yolunun tersine gelir dağılımında adaletin olabildiğince sağlanması, çeşitli meslek gruplarının yararlarını dengelemeyi amaçlayan önlemleri almanın gerektiğini vurgulamaktadır. Medeni Bilgiler adlı yapıtında *"Ulusal varlığın (milli servetin) dağıtımında daha mükemmel bir adalet ve emek harcayanların (sarfedenlerin) daha yüksek refahı, ulusal birliğin korunması için koşuldur (şarttır). Bu koşulu daima gözönünde tutmak, ulusal birliğin temsilcisi olan devletin görevidir"*[ii] görüşünü dile getirmektedir. Batı demokrasilerinde İkinci Dünya Savaşı`ndan sonra yaşama geçirilen "Sosyal devlet" olgusunun, Cumhuriyetin kuruluş yıllarında özellikle halkçılık, ulusçuluk (ulusalcılık) ve devletçilik ilkelerinin bir bireşimi (sentezi) "Halkçı Devlet" anlayışıyla daha önce yaşama geçirildiği sonucuna varıyoruz.

Sosyal Haklar

Sosyal haklar, ekonomik bakımdan zayıf ve güçsüz olanların, hak ve çıkarlarının korunması, geliştirilmesi, emek ile sermaye arasındaki ilişkilerde bir güç dengesi kurulması için devletin gerçekleştirme sorumluluğunu üstlendiği sosyal, ekonomik, özgürlükçü önlemlerin bütünüdür. *Bu bağlamda emek platformunun geliştirdiği "ulusal programın" toplumsal dengenin en yoksun kesimince geliştirilmiş olması sosyal hukuk devletinin ilkeleriyle bağdaşmaktadır.* Bu tanıma göre sosyal hukuk devleti[4],

- insan hak ve özgürlüklerine saygı gösteren,
- bireyin huzur ve refahını gerçekleştiren ve güvence altına alan,
- birey ile toplum arasında denge kuran,
- emek ve sermaye ilişkilerini dengeli olarak düzenleyen,

---

[2] Derleme: Genelkurmay Başkanlığı, **Atatürkçülük, Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, Ankara 1984, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, s.107.

[ii] Afet İnan, **Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları**, Ankara, 1969, s. 444.

[4] İlker Hasan Duman, **Sosyal Devlet**, Kartal 1997, İnkılap Yayınları, s.18.

- özel girişimin güvenlik ve kararlılık içerisinde gelişmesi için sosyal, ekonomik ve finansal önlemler alarak işgörenleri koruyan,
- işsizliği önleyici ve ulusal gelirin adalete uygun biçimde dağılmasını sağlayıcı önlemler alan,
- adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bu düzeni sürdürmek amacıyla kendini yükümlü sayan,
- hukuka bağlı, kararlılık içinde ve gerçek bir özgürlük yönetimi uygulayan devlettir.

Devletin, güçsüzleri, güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlaması da sosyal hukuk devletinin yükümlülüğüdür. Sosyal devlet, işçi ve işveren ilişkilerinin yanlızca izleyicisi değil, aynı zamanda dengeleyicisidir. Bu doğrultu, güçsüzleri, güçlüler karşısında koruyarak devletin taraf tutmasına engel olmakta, çalışma barışının sağlanmasıyla, üretimin düşmesine, ulusal gelirin azalmasına olanak vermemektedir. *Emek platformunun geliştirdiği "ulusal program"da bu doğrultuda, kazanımları büyük ölçüde zedelenen sosyal devlet olgusuna özel önem ve ağırlık verilmesi yukarıda sayılan ilkelerle de örtüşmektedir.*

4. Sonuç

Emek ve sermaye dengesi işgörenlerin ülkenin yönetimine gelmeleri veya yönetimde ağırlıklarını duyurmalarını da gerektirir. İşgörenlerin ülkenin yönetimine gelme olanağı zayıfladıkça, çalışma hukuku ile "emek-sermaye" dengesinin kurulma şansı o oranda azdır. *Emek-sermaye dengesi, yanlız çalışma barışının değil, hızlı, sürekli ve dengeli kalkınmanın, çalışma yaşamının kararlılık içinde geçmesinin ve gerçek demokrasinin de gereğidir. Emek platformunun hazırladığı "ulusal program" emek-sermaye dengesinin ülke yönetiminde ağırlığını duyurması ve söz sahibi olması açısından da büyük bir önem taşımaktadır.*

Sosyal adaletin sağlanması ve farklı toplum kesimleri arasındaki ortak paydaların saptanması toplumsal dayanışma ve uzlaşmanın oluşmasında ön koşuldur. Böylece, sosyal politika doğrultusunda sosyal adaletin gerçekleştirilmesiyle farklı toplumsal kesimler arasındaki çatışmaların nedenlerinin karşılıklı etkileşimle giderilmesi, dayanışma ve uzlaşmaya yönelen önlem ve politikaları içeren bir dengenin oluşması sağlanacaktır. Toplumsal dayanışma ve uzlaşmanın sağlanabildiği toplumlarda toplumsal kesimler arasında çözülmeler, dengesizlikler, eşitsizlikler ve yabancılaşmalar azalır. Bu durum farklı toplumsal kesimler arasındaki parçalanmaların ve çatışmaların da azalmasına neden olmaktadır. Emek platformunun geliştirdiği "Ulusal Program"in yukarıda değinilmeye çalışılan sosyal devlet olgusuna ve sosyal adaletin sağlanmasına özel önem ve öncelik verilerek geliştirilmesi, yaşadığımız sorunların nedenlerini doğru olarak tanımlaması nedeniyle en uygun çözüm önerilerini de beraberinde getirdiği düşünülmektedir. Bu bağlamda "ulusal bir yapıt" niteliğinde olan bu programın diğer toplum kesimlerince de "toplumsal uzlaşma" ürünü olarak olduğu gibi benimsenmesi, uygulanması ve geliştirilmesi ülkemizin geleceği açısından büyük bir önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

1. *Afet İnan,* ***Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları****, Ankara, 1969, s. 444.*
2. *Derleme: Genelkurmay Başkanlığı,* ***Atatürkçülük, Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri****, Ankara 1984, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, s.107.*
3. *Duman, İlker Hasan,* ***Sosyal Devlet****, Kartal 1997, İnkılap Yayınları, s.18.*
4. *Ekin, Nusret,* ***Endüstri İlişkileri****, İstanbul 1994, Beta Yayınları, s. 173-176.*

EMEK PLATFORMU PROGRAMI

Ülkemizin bugün yaşadığı kriz, uzun yıllardır uluslararası finans kuruluşlarınıngüdümünde uygulanan ekonomik ve sosyal politikanın sonucudur. Türkiye'ye bu politikaları dayatan IMF ve Dünya Bankası ile ülkeyi yönetemeyen hükümetler ardıardına yaşadığımız krizlerin başsorumlusudurlar.

Türkiye bütçesi, sosyal devlet ilkelerinin gereklerini yerine getirme anlayışındantümüyle uzaklaştırılarak, tamamıyla bir iç ve dışborç faizi ödemeidaresine indirgenmiştir. Türkiye'deki mali sistem, sadece belirli birsüre içerisinde yeterli gelirin toplanıp toplanamayacağıaritmetikhesabına dayanan bir politikanın sarmalına girmiştir. Gelir dağılımı son derece bozulmuşve ülke içinde yoksullaşma artmıştır.

Planlama fikrinin tümden gözardıedildiği ve gerçek anlamda "vahşi kapitalizm"inuygulandığıbir süreç yaşanmaktadır.

Bu sürece karşıoluşan tepkileri bastırabilmek amacıyla antidemokratikuygulamalar artmış; ülkenin emek ve demokrasi güçlerinin görüşveönerilerini kamuoyuna aktarma ve kamuoyu yaratma olanaklarıdakısıtlanmıştır. Düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda yasal ve fiilikısıtlamalarla insan haklarıihlalleri gündemde kalmaya devametmiştir.

Hukukun üstünlüğü yerine, her kademede mafyalaşmanın yaşandığı bir çürümüşlükle karşıkarşıya kalınmıştır.

Özelleştirmeile KİT'lerin tasfiye edilme sürecine ek olarak, tarımda liberalleştirme adı altında tarımın uluslararası tekellere açılması gerçekleştirilmektedir. Tarım kesiminin verim artışı azalmakta ve özellikle tarımdaki küçük üreticiler yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Hayvancılık neredeyse gözden çıkarılmışdurumdadır.

Her kriz döneminin faturası ücretlilere, emeklilere, kentyoksullarına, çiftçilere, esnaf ve sanatkarlara çıkartılmıştır. Vergi politikaları ücretliler aleyhine şekillendirilmektedir. Sosyal güvenlik, sağlık, eğitim başta olmak üzere; tüm temel haklar sadece parası olanların yeterince yararlandığı bir anlayışa terkedilmiştir.

Küçükve orta ölçekli işletmeler batma ve esnaf kepenk kapatma noktasına gelmiştir.

Daha önceki hükümetler dönemlerinde olduğu gibi 57. hükümetin kurulduğu gündenberi de uygulamaya devam ettiği ve krizler karşısında değiştirereksürdürmeye çalıştığıbu politikalar, ülkemizin çalışanlarının, işsizlerinve emeklilerin, küçük çiftçilerin çıkarlarıyla temelden çelişmektedir.Ulusötesi sermayenin ve ülkemizdeki, bir avuç azınlığın çıkarlarınınkorunmasınıve alacaklarının tahsilini hedefleyen bu programlar bir kezdaha krizle sonuçlanmıştır.

Kriz sonrasında hükümetçe sunulan "acil önlemler paketi" yukarıdaki acı tabloyu yaratan uygulamaların devamı niteliğindedir. Bugüne kadar IMF ve DünyaBankası politikalarını savunarak ve uygulayarak ülkemizi derin açmazların içine sürükleyen hükümetler artık yüzünü halkına dönmekzorundadır.

Halkın refah düzeyini yükseltmeyi, gelir dağılımındaki dengesizlikleri gidermeyi ve rant yerine üretimi arttırmayı amaçlamayan hiçbir politika çözüm üretmeyecektir. Türkiye ekonomisinin sanayileşme ve yatırım artışlarına dayalı dengeli bir büyüme yapısına kavuşturulması ancak kapsamlıve eşzamanlı bir kamu kesimi, mali kesim ve ödemeler dengesi reformu ilesağlanabilecektir.

Ekonomik krizleri önlemenin ve toplumsal güveni sağlamanın yolu; (a) yolsuzluklarla etkili bir biçimde mücadele, (b) demokratik sosyal hukuk devleti olgusunun hayata geçirilmesi ve (c) çalışma mevzuatının onaylanmış uluslararası sözleşmeler ve ILO Sözleşmeleri ile uyumlu hale getirilmesi de dahil olmak üzere, Anayasa değişikliklerini de kapsayacak bir demokratikleşme paketi temelinde oluşturulacak ve halkımızın desteğine sahip bir programın uygulanmasından geçmektedir.

Emek Platformu Programının temel ilkeleri şunlardır;

1.Türkiye'de devletin küçültülmesi yönündeki politikalar, kamu kesimi potansiyelinin kalkınma amaçlı olarak harekete geçirilmesi önünde engel oluşturmaktadır. Sosyal devletin gelişmesi ve kalkınmanın önünün açılmasıiçin devletin küçültülmesi saplantısından vazgeçilmeli; üretim ve istihdamın önünü açacak, büyümeyi ve kalkınmayı hedefleyen politikalaradönülmelidir.

2.Devletin ekonomik ve sosyal fonksiyonlarını yeniden kazanması ve geliştirmesi, Türkiye'nin geleceğini planlama yetilerini yeniden kazanmasıyla mümkündür. Özel sektör için yönlendirici, kamu sektörü için bağlayıcı plânlama, bölgesel ve sektörel bağlantıları etkin bir şekilde oluşturularak başlatılmalıdır. Planlamanın hiyerarşik her aşamasında, toplumun tüm kesimlerinin örgütsel temsilcileri aracılığıyla demokratik katılımı sağlanmalıdır.

3.Kriz koşullarının toplumun geniş kesimlerinde yarattığı yoksullaşmanın aşılabilmesi için sosyal devlet uygulamaları tartışmasız bir biçimde hayata geçirilmelidir.

4.Ekonomik krizin hızla aşılabilmesi için iç ve kısa vadeli dış borç ödemeleri yeniden takvimlendirilmelidir..

5.Kısa vadeli yabancı sermaye girişleri ve çıkışları kontrol altına alınmalıdır.

6.Banka sistemi plânlı bir rasyonelleştirmeye tâbi tutulmalı; bankaların mevduat ve kredi faizlerini ölçüsüz arttırmaları engellenmeli; mevduat garantisi küçük tasarruf sahiplerini korumak kaydıyla daraltılmalıdır. Ziraat Bankası, Halk Bankası, Emlak Bankası gibi kamu ihtisas bankaları asli görevlerini yapacak biçimde yeniden yapılandırılmalı, bu bankaların özelleştirilme süreci durdurulmalıdır.

7.Vergi tabanı yaygınlaştırılmalı, vergi gelirleri arttırılmalıdır. Sermaye gelirlerinin vergi gelirleri içindeki payını yükseltecek önlemler alınmalıdır. Vergi adaletini ve herkesten mali gücüne, servetine vegelirine göre vergi alınması ilkesini sağlayacak bir vergi reformu gerçekleştirilmelidir.

8.Bütçelerin faiz ödeme öncelikli bir aktarma organına dönüşmesine son verilmeli; kamu mali sistemindeki parçalı yapıyı sona erdirecek, kamu hizmetlerinde etkinliği ve saydamlığı arttırıcı düzenlemeler içerecek kapsamlı bir bütçe ve harcama reformu gerçekleştirilmelidir. Bütçeden,eğitime,sağlığa,yatırıma ayrılan pay arttırılmalı, bunlar dışındaki gereksiz harcamalar kısılmalıdır. Bütçe dışı harcama ve fonlar bütçe kapsamına alınmalıdır. Devletin her kademesinde üretken olmayan ve kamu yararı taşımayan harcamalarda tasarrufa gidilmelidir. Kamu ihalelerinin şeffaflığını sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

9.Yolsuzlukların üzerine kararlılıkla gidilmeli; siyasal sorumluları da açığa çıkarılmalıdır.

10.Kayıt dışıve yasa dışı iktisadî faaliyetler önlenmelidir.

11.Tarımın başta sanayi olmak üzere diğer sektörlerle organik bütünlüğünü gözeten uzun vadeli bir planlama yapılmalıdır.

12.Dengeli bir kalkınmayı sağlamak, gelir dağılımını iyileştirmek hedef olarak alınmalıdır. Bu amaçla çalışanların uygulanan politikalar ve kriz nedeniyle oluşan ücret kayıpları derhal telafi edilmelidir.

13.Toplumsal güven ve barışın hayata geçirilebilmesi için Anayasa, siyasi partiler ve seçim yasaları derhal değiştirilmeli, yasalar çağdaş, demokratik düzene uydurulmalıdır. Hukuk devleti olmanın temel koşulu olan hukukun üstünlüğü ilkesi hayata geçirilmelidir. Çalışanların haklarının tanınması doğrultusunda ILO normlarına uygun düzenlemeler yapılmalıdır.

Emek Platformu tarafından uzun bir dönemdir yapılmakta olan tüm uyarılar haklı çıkmıştır. Hükümet bu sese kulak vermeli, Emek Platformu ile bir araya gelerek önerilerini dikkate almalıdır. Hükümet,içinde bulunduğumuz krizden çıkış için IMF ve Dünya Bankası'nı, ulusötesi sermayeyi ikna etmek için uğraşmaktan vazgeçmeli; yüzünü kendi toplumsal dinamiklerine çevirmelidir.

Bu ülkenin içinde bulunduğu krizi aşabilecek ve krizsiz bir kalkınma gerçekleştirilebilecek potansiyeli vardır. Bu ülkenin insanları toplumsal yarar içeren; çalışanların, emeklilerin, işsizlerin, küçük çiftçinin, esnafın ve sanatkarların ve bu politikalardan mağdur olan tüm toplumsal kesimlerin çıkarlarını koruyacak bir programı hayata geçirmek için çaba harcamaya hazırdırlar. Unutmayalım ki, gerçek bir ulusal program, ancak bu hedefler doğrultusunda bu kesimlerle birlikte hazırlanan programdır.

A- MALİ SİSTEME VE SERMAYE HAREKETLERİNE YÖNELİK KISA VADEDE UYGULANMASI GEREKEN POLİTİKALAR

1.Yaşanılan krizin ana nedenlerinden biri olan kısa vadeli yabancı sermaye girişleri ve çıkışları, vergi ve para politikası araçlarıyla kontrol altına alınmalı ve bu doğrultuda 32 sayılı kararname yeniden düzenlenmelidir.

2.Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları uzun vadeye yayılmalıdır.

3.Merkez Bankası'nın döviz kuru ve faiz hadlerini birbirinden ba

7.Kamuda her iktidar değişikliğinde yaşanan siyasal kadrolaşmalara son verilmeli, atama, nakil, terfi, denetim, teftiş ve cezalar objektif kriterlere dayandırılmalı, çalışanlarla ilgili bütün kararlarda çalışanların örgütleri müdahil olarak yer almalıdır. Sendikal çalışmalar dolayısıyla verilen disiplin cezaları tüm sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmalı, açılan adli, idari, disiplin soruşturmaları ve sürgünler durdurulmalıdır.

8.Hükümet tarafından TBMM' ne sunulan ve Genel Kurul' da görüşülmeyi bekleyen, kamu çalışanlarının işgüvencesini ortadan kaldırmayı ve memuriyete son vermeyi hedefleyen yasa tasarısı geri çekilmelidir.

9.İşten çıkartmaların ekonomik kriz nedeni ile daha da yoğunlaştığı koşullarda işsizlik ödeneğine hak kazanma koşulları ile ödenek miktar ve süreleri çalışanlar lehine yeniden düzenlenmelidir. Tüm çalışanlar için iş güvencesi sağlanmalıdır.

10.İç ve dış sermayeye yeni kâr alanları açmak isteyen bireysel emeklilik ve özel sağlık sigortası düzenlemelerine dair girişimler durdurulmalıdır. Sosyal Sigortalar Kurumunda prime esas ücretin taban ve tavanları günün koşullarına göre yeniden belirlenmelidir.

11.Köşe dönmeciliği teşvik eden anlayışlardan vazgeçilmeli; ülkesinin, halkının ve toplumun çıkarlarınıön planda tutan, emeğe saygıyı temel alan anlayış yerleştirilmelidir.

SONSÖZ

Yolsuzluk ve yoksulluk üretmekten başka işlevi kalmamış gözüken siyasal iktidarlar halk nezninde güvenlerini ve itibarlarını yitirme noktasına gelmişlerdir. Parlamento ve hükümetlerin yapması gereken şey, başarısızlığı kanıtlanmışve toplumsal/siyasal desteği kalmamış IMF, Dünya Bankası politikalarından vazgeçmektir.

ÇÖZÜM EMEK PLATFORMU PROGRAMINI HAYATA GEÇİRMEKTİR. TÜRKİYE'NİN BU PROGRAMI UYGULAYACAK VE KRİZLERİ AŞACAK GÜCÜ VARDIR.

HAZIRLAYANLAR: TMMOB, TÜRK-İŞ, DİSK, TÜRKİYE İŞÇİ EMEKLİLERİ CEMİYETİ, TÜM İŞÇİ EMEKLİLERİ DERNEĞİ, KESK, TÜRKİYE KAMU-SEN, MEMUR-SEN, TÜM BAĞ-KUR EMEKLİLERİ DERNEĞİ, TÜRK DİŞ HEKİMLERİ BİRLİĞİ, TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ, TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ, TÜRMOB, HAK-İŞ,

Dönem Sözcüsü **TMMOB, Adres:** Atatürk Bulvarı No:131 Kat:9 Bakanlıklar 06640 ANKARA **Tel:** 0 312 418 12 75 **Faks:** 0 312 417 48 24 **E-Posta:** tmmobyon@tmmob.org.tr